

צב א ב מיי פ"א מהל'
י"ט הל' ד ופ"ה
הלכה א סמג לאוין עה
טוש"ע א"ח סי' תקיח
סעיף א:
צד ג מיי פ"א מהל'
עירובין הלכה ד
סמג לאוין עה טוש"ע א"ח
סי' תקכח סעיף א:

רבינו חננאל

[מתני'] בית שמאי
אומרים אין מוציאין
אלא את הקטן כ"ר.
וקטן לולב מצותו
וקטן מלולו וספר תורה
לקרות בו. ובית הלל
מחזין להוציא אפילו
לרשות הרבים. ומשום
הכי אמרין בבבארא הא
דינא תשתט עולת גר
דבית לוקה, ואצ"פ
בנושה מצוה, ב"ש
היא ולא בית כ"ה, דשמעין
להו לבי' דאמר מתוך
שחתה הוצאה לצורך,
שנאמר אף אשר יאכל
וגר, הותרה נמי שלא
אכילה וס"ת שאין לצורך
לכולה, אכלה נמי כיון
שחתה השתטה נמי שלא
אכילה הותרה נמי שלא
לצורך, אלא מתי' נמי
ב"ש היא. ודחינן להא
פירו' ממאי דבבא' טעמא
כב"ש ב"ש, דב"ה, דאצ"פ
בעירוב והוצאה פלגי,
כ"ה (סבירי') צ"ל דברשי
שאין לצורך אונל נמי
שבת, מה שבת אין
מוציאין מרשות לרשות
אלא צ"ל עירוב, כ"ה
ב"ה. ומה שבת אס'
מוציאין בה [לרין]
אין (שבת) ויור' אן
מוציאין, ובי' סבירי', דכי
עירוב והוצאה אס', דכי
כתיב ולא תוציא משא
מכתיב, ומה השבת אס'
דכתיב, ולפיכך הוצאה
ב"ה שרי, אבל לשחיטה
אס' לצורך אפילו כ"ה
אסרי. ודחי כ"ר יוסף
א"ה אין שאין הוצאה
אסורה ב"ה לדברי ג' דא'
אם יצאיו אבנים להדי'
פסור הולא, אלא מלא'
תנינן דפלגי אבנים,
אין דבריהם שיש בהן
ש"מ מכתות
שחתה לצורך אכילה
הותרה נמי שלא לצורך
אכילה [פלגי]. וכן נמי
מהדחין ל' דאמר דאמר
לתנא דהוה תני קמיה,
המשביל דני גושא בחלב
[ב"ה] ואכלו לולב' כ"ה
לוקה משום אונל ג' ד'
ומשום מכלל
שבשיל ב"ה דבר
שאניו בר אכילה, והי'
למבשל בשר בחלב
כ"ה, וא"ל ר' ח' חבל
חלנה בערעה ובישול
אלא משנה, כלומר
אנו חייב בהן אלא
דב' דמותר שחתה
בערעה לצורך כ"ה.

הַשְׁחָטָה עוֹלַת נִדְבָה בַּיּוֹם טוֹב צֹקֶה וּבֹי'. וְהָיָה דְמֵי לִמְיָמָר
רָע הָיָה ^ט לֵדֵית לִיָּה מִמֶּנּוּ אֲלֻף יִחָא לִיָּה לִמְנַקֵּט צ"ש
דְּסִבְרָא לְהוּ הִכִּי בִּזְהִידָא טַפִּי וְתִמְיָה הוֹאִיל וּמִסְמַעִין לֵה אֲלִילָא דְּצ"ש
אִם כֵּן לִימָא הַשְׁחָטָה עוֹלַת חֻזְבָּה צִיט צֹקֶה ^י דְּהָא צ"ש אִימָה לְהוּ לִקְמֵן
(דף יט.) עַל עוֹלַת רִאשִׁיָּה דְּלֹקָה

דדרשינן וחגותם מגיגה אין עולת
רבייה לא וייל משום דיוקא נקטימ
דאי הוה נקט עולת חובה הוה
אמינא עולת חובה מחייבי
אכל שלמי חובה כיולא צו פטור
הואיל וסמי חובה וגם יש צהן לורך
האדם אכל שלמי נדבה חייב הואיל
והיה יכול להקריצן למחר והשתא
דנקט עולת נדבה אשמעינן דבזאת
דיוקא עולת נדבה חייב דכולה כליל
אכל שלמי נדבה פטור אע"ג שאינו
חייב צהן והיה יכול להמצינן עד למחר
הואיל ויש צהן לורך הדיוט וא"ת
והא פסילי ציה מרדו דלוקא דצביצא
להו לקמן (סו) דנדרים ונדבות אין
קריצים ציה ואמאי מוקים לה אליצא
דצ"ש וי"ל דמהיכא אית ליה דנדרים
ונדבות אין קריצים ציה מלכא ולא
לנצות וא"כ הוה לאו הכא מכלל עשה
דאין לוקין עליו וא"ת כיון דאהדריה
אהדריה לאסורא קמא דהא אמרי' ^א
גבי גזוז פסולי המוקדשין דלוקא אע"ג
דלא דעינין אסור גזוז רק מדכתיב
(דברים יב) מזבח ואלו גזוז דהיינו לאו
הכא מכלל עשה דאין לוקין אלץ ש"מ
כיון דאהדריה אהדריה לאסורא קמא
כלומר ללאו שהיה צו קודם שנפסל
וגם גבי נדרים ונדבות יומא הכי
דאהדריה לאסורא קמא ולוקא וי"ל
דשאי גזוזין שאלו הותרה צפסולי
המוקדשין כלל צהדיא וא"כ הואיל
ואשתמך סמך צהו לאסורא מוקמינן
ליה צאיסורא קמא אכל הכא גבי יו"ט

לדאָלכט נפֿש הוטר דכתיב אשר יאכל גוי' (שמות יג) והי' צדקים ויודעות ממך שהותרה וכו' וא"כ אשכנחם להותרו בהדיא וכיון לשאנחמם להותרו בהדיא לא אמר' אהדרי' לאסורי' קמא אלף למאי ולהדריה אהדריה ולמאי דלא אהדריה לא אהדריה וקאי דוקא בעשה: **דלמא בערוב** והוצאה קמפלגי. פי' רש"י ערובי חצרות וקסה מאי לריך ערובי חצרות גבי י"ט? הו' בלא ח' ערובי מותר לטלטל מחצר לחצר ללורך לכ"ג להר"ר חיים כהן דגרסינן ערוב הוצאה בלא וי"ו^א והכי פירושו אם אסור הוצאה מעורב בו בין שאר מלאכות אע"ג שהיא מלאכה גרועה ואם שייכה אסור הוצאה אם לא וקמפלגי ומיהו י' לישב דגרסינן שפיר ערוב והוצאה דלריך ערוב שיוכל להוציא דברים שאינן ללורך וי"ט כלל^ב (ואין ערוב והוצאה ליו"ט דשאינו הוצאה גרועה היא מכל שאר מלאכות ויש ספרים הדגרי' קרא דירמיה ולא תוהוין משא מבציתים ציום השגת בשבת ערוב ציו"ט לא דממעט לה בהדיא מטעם להוצאה גרועה (היא):

והכי פירושו אלא מעתה דב"ה לית להו אסור הוואה לפלגו בטלטולו
 דב"ה דבר טלטול אפי' דבר שמלאכתו לאסור וגם אינו צורך י"ט
 ואפי' דבר שהוא צורך יו"ט כגון כלי הנרץ לו היה ראוי לאסור
 ור' יחיאל לעמוד בה ומדלא קמפלגי בצבנים שמע מינה בהואה
 דין אפי' טלטול צבנים וכל דבר אפילו אינו צורך יום טוב ויש לומר
 דעל דבר שאינו צורך יו"ט דכיון דעיקר הוואה נאסרה יש לאסור
 ויש בצבנים אלא מעתה הוואה צבנים לב"ה אלא דלא מחייב
 ויש ליה דב"ה סבירה להו הוואיל והותרה הותרה לגמרי דלא צריך
 (מ:) האופה מיו"ט לחול לוקה ולא אמרינן מתוך וכו' ואפילו לרבה
 קאמר ועוד דמוחק גירסת הספרים לכן נראה לפר' דגרסי' בגירסת
 תתא מלקות וכו' ה"ג א"כ לפלגו בצבנים אלא ודאי מדלא קמפלגי
 צורך יו"ט דכל אוכל נפש מותר הותרה נמי שלא לצורך אוכל נפש
 ודאי דאסור מן המורה כגון אופה מיו"ט לחול ומוציא צבנים דליכא
 דצבנים שאינן לצורך אוכל נפש ואיכא בהן צורך יו"ט קמ"ה כגון קטן
 י' רבינו חננאל אבל * ליחא פירושו דלאו דוקא קטן למולו דה"ה שלא
 לוט"א בלע"ז צו"ט ברה"ר אע"ג דליכא אלא טיול ואי"ת הוואה
 שלא יהא שלחן מלא ושחן רבך ריקן דמוכח לקמן (דף קז:)

מר סבר. בית שמאי: **ומר סבר.** בית הלל. והנך מתנייתא לא אפלוג
אלא מר אשמעינן חדא ומר אשמעינן חדא ולא פליגי. מתנייתא קמיייתא
הכי קאמר במה דברים אמורים בשיש להן זיר באמצע אבל אין להם
זיר כל עיקר דברי הכל מותר ותנא בתרא ה"ק במה דברים אמורים

דמחלקו בשאין להם ציר מן הזד אצל
בששם להם ציר מן הזד דברי הכל
אחסור: **מתני'** לא אם הקטן כל
ממילא נזדא לזד צורך אכילה: **גמ'** עולה
גדבדב. דלילו עולה חובת היום רחמנא
שירא אצל יו ש"ס לקביעה לאחר יום
טעוב: **לוקה**. משום א (לא תעשה כל
מלאכה) (שמות כ): **לזור**. אך אשר
יאכל לכל נפש: **צערוב והואלה**. אם
נחאסרה הוואה ציו"ט ונתתנו הלכות
עערוצי תצירות ליו"ט אם לאו: ואין
עערווב והואלה כו'. ואע"ג דעיקר
הוואה מועצדירו קול צמחמא) נפקא לן
(שבת כ"ו: ב) צא ירימא ויפרס שלא
נחאסרה אלא בשבת משום הכי קא שרו
אצל שחיטה שהיא אצ מלאכה וצכלל
אלא תעשה כל מלאכה) היא חמא כך
אפילו לצ"ה אם הותרה לזור לא
הותרה שלא לזור והך תמיתין אפי'
צ"ה: **מתקין לה רב יוסף**. אהך
אחאקפתא דרבה: אלא מעשה.
דסצירא להו לצ"ה אין איסור הוואה

ליו"ט: ליפגו צאנזיס. אי אין איסור
הוצאה אין איסור טעטל של נאסר
טעטל אלס משום הוצאה. ומה של
גזרו על כל טעטלים אפילו על
אורכלים וכלים משום דאין גזרו גזרה
על אורכלי"ם רוב צבור יכולין
לעמוד בה"י אלס מדלא אפגו
צאנזיס ש"מ. ללכלי עלמא יס
הוצאה ליו"ט אלס שמן המורה הותרה
לצורך ובה"י אית להו כיון דהותרה
לצורך הוצאה מן המורה לגמרי אלס
רצנן גזר צמיד' דה"י טרסא דלא

לִצְרִיךְ כְּגוֹן אֲבִינִים אֲבָל בִּקְטָן וּסְפֵר תּוֹרָה לִדְרִיכֵינָּה לְהוֹ צִיּוֹר לֹא
גִּזְוֹר וּבֵית שְׁמַאי לֵית לְהוֹ מִיגוֹ וּמִידי לְזוֹרֵךְ אֲכִילָה שֶׁהַמּוֹרָה הִמְרִיתוֹ
הַיּוֹמֵר וּשְׁאִינוֹ לִזְרֵךְ אֲכִילָה בְּאִסְרוֹ עוֹמֵד מִן הַמּוֹרָה: וְאָף ר' יוֹחָנָן סָבַר
בְּצִמְחֻק גְּרוּסִין: פְּלִיגִי. צ"ש וּב"ה וְדוֹכִיל עֲלֵמָא יֵשׁ אִסְרוֹ
וְהוֹאֵלֶה לִיּוֹר מוֹעִצֵּירוֹ קוֹל בְּצִמְחָה דִּישְׁנָה בְּשֶׁבֶר מִלְּאֲכֹלֹת וִירְמִיָּה
הִיָּה מוֹחִירֵן עַל הַשְּׁבֹתָה שֶׁהֵן חֲמוּרִין וְהוֹלִיִּי יִשְׁמַעְי: לִוְקָה
מִשּׁוּם מִכְשַׁל גִּיד: שֶׁבִּשְׂוֹל אִבְּ מִלְּאֲכָה הוּא וּבִשְׂוֹל גִּיד דְּכֵר הַאֲסוּר
וְאִינוֹ רָאִי לִאֲכִילָה וְעוֹמֵד בְּאִסְרוֹ לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מִלְּאֲכָה לְדֹלָ הוֹמֵר
אֲחֵלָּה לְזוֹרֵךְ: וְלִוְקָה מִשּׁוּם מִכְשַׁל בְּשֶׁר חֲלָב: לֹאֹ מִשּׁוּם יוֹס טוֹב
דִּמְלִקוֹת דְּבִשְׂוֹל יוֹרֵן הֵא תִנָּה לִיָּה אֲחֵלָּה אֲפִילוֹ הוּא חוֹל לִוְקָה
מִשּׁוּם מִכְשַׁל בְּשֶׁר חֲלָב דְּכִתְבִּי לֹא תִכְשַׁל גִּיד בְּחֲלָב שְׁלֹשׁ פַּעֲמִים
אֲחֵד לִאֲסוּר אֲכִילָה וְשֶׁבֶר לִאֲסוּר הִנָּה וְאֲחֵד לִאֲסוּר בִּשְׂוֹל:
מִשּׁוּם

ד"ר רש"י אלא מעתה לפלגו באזנים ומדלא מיפלגי באזנים ש"מ וכו' אזנים ולשמעין רבותא דלית להו בהו אסור הוצאה דהא לא

ככלל אלא גזרה שמא יוציא כדאימא צהדיא פרק כה הכלים (שם קד) גזירה שמא יוציא אלא שאין גוזרין גזירה על הצבור אלא^א רוב ה' וכו' דב"ה סברי מתוך ואי"מ כיון דב"ה אימ להו מתוך אמאי אין מ' דודואי אין ה"נ דמדאורייתא הואיל והותרה הותרה לגמרי אלא רבנן צבדר שאין צורך יום טוב כלל ע"פ רש"י ולא ראה לגרוס מ' מלקות אלא ר' הוה מסקי לפניו^ב הוציא אבנים לצ"ה דחייב רש"י ור' הוא דגור צבדר שאינו צורך יו"ט כלל וקשה חזל דאמר^ג בפספסי דלחל לקי היינו מטעם הואיל ואי אחרמי ליה אורחים אבל מטעם מתוך הספריס אלא מעתה הוציא אבנים לצ"ה ה"נ דלא מחייב פ"י מדאורייתא וכו' ודוקא צהנאה שיש בה צורך יו"ט קמא אמרינן מתוך שסותרה הואיל ואיכא צורך מקמא^ד שיש צורך יו"ט אבל שלא לצורך יו"ט כלל אלא צורך נפש ולא שמחת יו"ט מייב מדאורייתא וכי פליגי ב"ש ובי"ט לגמלו להנאה צורך יום טוב ולולד ללחא ד יום וס"ט לקרותו ד וכן לגמלו דשרי ע"י^ה טיול דא אשחקן נמי דנשמקין צבדר שפורין שעולה מה צורך יום לו צה יא לומר דהכא נמי איכא שמחת יו"ט

[illegible]

תורה אור השלם

1. וְלֹא תוֹצִיאוּ מִשָּׂא
מִבֵּיתְכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
וְכָל מְלֶאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ
וְקִדְשְׁתֶּם אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
כֹּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת
אֲבוֹתֵיכֶם: יִרְמִיָּהוּ יוֹ כב

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה ה"ג רש"י
וכו' ואיכא צורך מקצת אצל
שלא לצורך כל"ל ותיבת
שיש צורך י"ט נמחק:
(ב) בא"ד דשרי גם
בשביל טיוול:

מוסף רש"י

אין מציאין לא אה
הקטן. הוואס שלף לנורק,
אסערמי נכתמילע
צוירט טיפ מנשנת סוף
אורל נפס (שבט פאז)
לוקה משרום מבשל ינד
ביו"ט. צישול שטיר ינד
ופסח'ס (חג),
מבשל בשר בחלב.
אפילו הווא חול, וקסגר יס
צונושנות טעס ופס
הס (שם), משרום אורל
בשר בחלב. תלמי לא
מנשל כמירי וחד לנפילע
וחד לנפולע וחד לנישול
(מכות כא).

מוסף תוספות

א. דהוי רבנותא טפי דאף
על גב דהוי צורך י"ט
לוקא אליבא דב"ש. מס'
מגילה ה. ד"ה מולת.